

časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Krabčice

Čáslavky

Dolany

ouč

Svinišfany

ročník 4. ● zdarma ● číslo 1/2020

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

na začátku února se naší republikou přehnala vichřice „Sabine“. Silný vítr v kombinaci s deštěm vyvracel stromy, lámal větve, ničil elektrická vedení. Chtěl jsem psát o tom, jak jsme zvládli uklidit popadané stromy a větve na místní komunikaci. Ze škody na majetku se nám vyhnuly a už jsem se těšil na jarní měsíce. Na naše tradice jako je smrťáčka, řehtání na Velikonoce a zatím nám do života vstoupil malý, ale zákeřný vir. Díky tomu si na „Sabine“ dnes už nikdo ani nevzpomene.

Veškeré dění se motá kolem nákazy. Dnes a denně slyšíme, čteme, co vše je zakázáno a nařízeno. Přistoupili jsme k největším omezením v historii naší země, abychom společně překonali hrozbu nákazy koronaviru COVID-19. Jedna ze základních

právních zásad zní, že zákony se musí dodržovat, a to bez ohledu na to, zda jsou dobré nebo špatné, zda se nám líbí nebo protiví. Je-li zákon špatný, je třeba usilovat o jeho změnu, nikoliv jej porušovat. Toto pravidlo platí pochopitelně i na dnešní opatření vlády, která byla přijata v souvislosti s nákazou. Nemusíme s nimi souhlasit, mohou se nám zdát až příliš přísná a omezující, ale respektovat je musíme. Dle citátu českého velikána Jára Cimrmana „Můžeme o tom vést spory, můžeme s tím nesouhlasit, ale to je tak všechno, co se proti tomu dá dělat“.

Čelíme okolnostem novým, dosud nepoznaným. Nejhůře to vše přijímají občané dříve narození a často nedokáží pochopit, že oni jsou ti, které musíme chránit nejvíce. „Vždyť já nikam nechodím – jenom na nákup, do lékárně a nikdy se mi nic nestalo“, ale to jsou ta rizika. Pokud už musíte ven, chovejte se ke svému okolí tak, jako by byli všichni nakaženi. Chraňte se rouškami, při nákupech používejte gumové rukavice, před příchodem do domu si důkladně vydezinfikujte ruce. Pokud budete mít jakoukoliv potřebu pomoci, neváhejte a nestyďte se na mě obrátit. Jsem tady pro vás.

Tak, jako celá naše země horečnatě přijímá nová opatření ke zvládnutí této zkoušky, činí totéž i vedení obce – byť v míře, která je úměrná jeho možnostem. Krátce po omezeních vydané státem, jednala krizová komise na opatřeních, aby nedošlo k omezení JPO a postupech v této výjimečné situaci. Jsme v kontaktu s krizovým štábem ORP Jaroměř. Podařilo se nám po krát-

ké pauze od 1. 4. 2020 otevřít do běžného provozu poštu v Dolanech, aby občané nemuseli pro dopisy a balíky do České Skalice. Roznesli jsme do všech domácností dezinfekci. Dezinfikujeme mobiliář a herní prvky na veřejném prostranství. Na jednu stranu má Obec zajistit pomoc občanům, kteří jsou nakaženi (zatím nemáme nikoho místního nakaženého), ale na druhou stranu nám hygiena neřekne kdo to je. Tak to máme těžké.

Koronavirus se s největší pravděpodobností stane nejčastějším slovem letošního roku. Přál bych si, aby mu konkurovala slova jako slušnost, pochopení a solidarita. Věřím, že naši občané se chovají zodpovědně. Buďme ohleduplní k těm, co nás denně obsluhují za pulty obchodů, v lékárně, na poště, apod., aby se jednou nestalo, že nás nikdo neobslouží a ještě více míst bude pro nemoc uzavřeno.

Předem vám děkuji za vzájemnou ohleduplnost, zvláště pro naše starší spoluobčany to má zásadní význam. Děkuji upřímně vám všem, že jste s respektem a pochopením přijali nutná opatření a odpustili jste si určitou svobodu.

Vážme si toho, že žijeme na vesnici, každý má své místo, kam se může jít nadýchat čerstvého vzduchu. Děkuji a jsem s vámi. Věříme si a zvládneme to.

Jiří Plšek - starosta obce Dolany

Slovo šéfredaktorky časopisu

Milí spoluobčané,

jarní číslo Časáčku vychází v období pro nás těžkém a složitém. Život se nám všem změnil. Nikdo z nás si neuměl představit, že do našich dnů vpadne neviditelný nebezpečný nepřítel zvaný Koronavirus. Děti neusedají do školních lavic, rodiče suplují a kontrolují výuku, prožívají každodenní stres z plnění vlastních povinností a obav o zdraví prarodičů. Místa sousedských posezení jsou opuštěná. Nezaléhají k nám hlasy hrajících si dětí na dětských hřištích. Vesnice jsou téměř prázdná. Ale ony žijí a budou žít, protože my žijeme a budeme žít zase normální život všedních a svátečních dnů!

Těším se, až se budeme všichni v našich vsích potkávat! Víím, že se všichni navzájem rádi uvidíme. Víím, že se potřebujeme vidět. Vidět, jak se tváří náš soused, jak se raduje, jak se směje, gestikuluje...

V této obtížné situaci buďme všichni stateční a silní. Usmívejte se, prospěje to vám i lidem ve vaší blízkosti. Usmívejte se i pod rouškou, mluví za vás vaše usměvavé oči.

Přeji nám všem, abychom současnou situaci zvládli s trpělivostí, nadhledem, vzájemnou ohleduplností a abychom si z ní

něco pozitivního odnesli do osobního i profesního života. Těším se na setkání s vámi v lepších časech. Buďte zdraví.

Blanka Dvořáková

z redakční rady

Letošní první číslo časopisu Časáček

Ani náhodou nás v redakci časopisu nenapadlo, že letošní první číslo roku 2020 bude pro časopis tak jiný, tak odlišný. Do rukou se vám dostává číslo, které vznikalo bez tradiční redakční rady, která díky aktuální situaci nemohla být uskutečněna. Celý časopis by bez lidí, kteří to dělají srdíčkem, nevznikl. Bez zapálení, dlouhých telefonátů a množství hodin strávených u monitoru počítače by nikdy nebyl dokončen. I přes rušení některých akcí jsme se snažili připravit číslo, které nebude jen odrazem aktuálního dění, ale bude vám pro potěchu na duši. Někteří z nás tak i přes své vlastní starosti a pracovní úsilí v běžném životě usedli a našli si chvíli, aby vám před Velikonocemi časopis přilétl do schránky, i když nebude třeba bez jediné chybičky.

Proto vás za celou redakční radu prosím o schovávavost při vyjadřování svých názorů. Snažili jsme se ze všech sil a doufáme, že to nebylo marné. Jsme jen lidé a stejně jako vám, i nám někdy propluje chybička mezi prsty. Unavené oči mohou prohlížet slovo od slova a větu za větou a budou hledat jehlu v kupce sena. Užívejte si články v časopisu bez detektivní práce s hledáním chybějících čárek a teček. O tom to přeci jen není.

Děkuji vám paní šéfredaktorko a pane starosto za spolupráci!

text Lenka Piechová

Pojďte s námi psát náš časopis

Podílejte se na tvorbě časopisu. Podělte se s námi a všemi čtenáři co nového jste objevili, vyfotili. Co se vám povedlo nebo co vás potěšilo. Časáček je náš časopis o nás a pro nás. Nebojte se poslat fotku s krátkým textem na naši e-mailovou adresu. Pokud nemáte doma přístup k internetu, využijte mladší generaci, která disponuje mobilním telefonem s fotoaparátem nebo

zajděte na obecní úřad, kde vám ochotně pomohou váš příspěvek ofotit.

A to platí pro všechny z vás. Rodiče malých i větších dětí podělte se s námi o výtvary vašich ratolestí - malované či kreslené obrázky...zapojte se do dění. Budeme se těšit na všechny příspěvky.

redakční rada časopisu Časáček

Naším čtenářům - kam a kdy zasílat své příspěvky

Své příspěvky o dění v obci či akci můžete zasílat na adresu: **zpravodaj@dolany-na.cz** nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu.

Pro dodání příspěvků do časopisu dodržujte níže uvedené termíny. Uzávěrka příspěvků pro číslo **2/2020** je **19. 6.**, pro čísla **3 a 4** se jedná o termín **18. 9.** a **11. 12. 2020.**

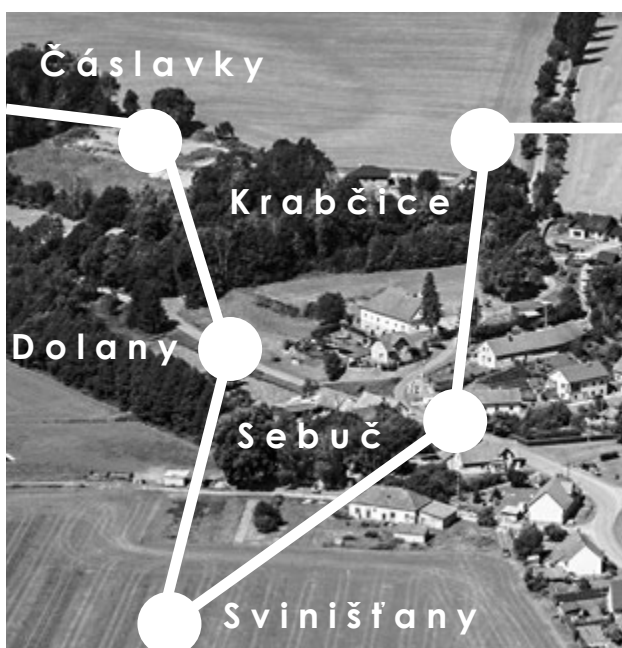
*Jménem redakční rady vám děkuje
Blanka Dvořáčková a Lenka Piechová.*

2 / 2020 = 19. 6.

Časopis číslo 1/2020 byl vydán 8. 4. 2020

Redakce časopisu

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdarma. **Šéfredaktor:** PaedDr. Blanka Dvořáčková.

Redakční rada: Věra Nepokojová, Olga Procházková, Veronika Lemberková, Mgr. Petr Záliš.

Grafické zpracování: Mgr. Lenka Piechová

Kontakt: zpravodaj@dolany-na.cz nebo adresa:

Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01.

Tisk: Losenický polygrafický závod, s. r. o,
Nové Město nad Metují

Poděkování za úroveň časopisu

Vážení a milí tvůrci časopisu, nedá mi to, abych vám nenapsala pochvalu za časopis Časáček. Dostalo se mi do ruky již třetí číslo tohoto časopisu a musím podtrhnout, že je úpravou a obsahem na velmi vysoké úrovni.

Dovoluji si porovnávat s jinými městskými zpravodaji /Náchodský zpravodaj, Českoskalický zpravodaj, Zpravodaj města Smiřice, Rodov a Holohlavy či dnes již vylepšený Zpravodaj města Jaroměře/. Přeji Vám krásné Vánoce v domovech proněžených vůní pečeného cukroví a v blízkosti lidí, které máte rádi.

Do nového kalendářního roku přeji pevné zdraví, veselou mysl, lásku a pochopení jeden pro druhého.

Zdraví Vás

M. Dosedělová, Jaroměř

PS: Na návsi máte krásný betlém, jen je škoda, že není vidět ze silnice. Jistě by potěšil nejedno oko kolem projíždějící.

Děkujeme za roušky

Ráda bych touto cestou poděkovala své kamarádce Janě Vackové a mamince, také Janě z Dolan, za krásné roušky, které nám od nich přilétly do schránky. Od bílých, pruhovaných až po roušky s jarním - velikonočním motivem. Ty si užijeme, abychom si připomněli, že budou Velikonoce, jen trochu jinak, než jsme zvyklí. A naši malí kluci si také mohli vybrat od motivu letadélek, medvídků či dalších dětských motivů. Také oběma moc děkujeme a posíláme alespoň na oplátku malé poděkování

za celou rodinu Lenka Piechová

Slova díky od paní účetní

Vážení občané, před patnácti lety jsem dostala příležitost pracovat na Obecním úřadě v Dolanech jako účetní. Pan starosta Kočica mi velmi pomohl proniknout do fungování úřadu a práce pro občany.

Přestože nejsem místní, mám k Dolanům, respektive k Čáslavkám, osobní vztah. Od roku 1968 moji rodiče - Žákovi - vlastnili dlouhá léta v Čáslavkách zahradu. Mimo toho můj pradědeček Matys pocházel z Čáslavek, dříve čp. 1 na návsi.

Těch patnáct let v Dolanech pro mne bylo nejlepších v mém pracovním životě. Potkávala jsem se s lidmi, které jsem znala, poznávala jsem téměř všechny ostatní občany.

Vážím si představitelů Obce. Všichni dělají možné i nemožné pro spokojenost občanů. Děkuji starostovi p. Plškovi, místostarostovi p. Škvrnovi, Andree Karbanové, Aleně Hynkové a Veronice Lemberkové, p. Romanovi, manželům Tojnarovým, p. Adámkovi, pí. Horákové a dalším, se kterými jsem spolupracovala. Budu na vás dlouho a ráda vzpomínat.

Alena Mervartová

děkujeme!

Všem švadlenkám děkujeme

Také Obec Dolany děkuje všem švadlenkám, které nabízely pomoc s šitím roušek. Bohužel jmenný seznam nemáme k dispozici, abychom každé z vás poděkovali osobně. Je však nadmíru jasné, že každá ušitá darovaná rouška vašemu okolí je víc, než naše poděkování.

Děkuji za zajištění...

Děkuji Obci za zajištění dezinfekčního roztoku Anti - Covid pro občany všech pěti částí Obce. Velké poděkování patří zaměstnancům Obce, kteří litry dezinfekce rozlili do malých lahví a spolu s vytištěnými informacemi o jejím použití dopravili do všech rodin!

Blanka Dvořáčková

Obec děkuje svým zaměstnancům

Solidarita našich občanů k dané situaci nás hřeje na srdíčku a ukazuje, že šikovné české ručičky nenechají nikoho na holičkách a dokáží pomoci v každé situaci. Takže milé švadlenky ze všech částí obce, vám patří díky za roušky.

Obec Dolany

Díky za vsřícný přístup...

Dobrý den,
ráda bych poděkovala panu starostovi Jiřímu Plškovi za vsřícný přístup při poskytnutí praktických rad a zkušeností, týkajících se opatření proti šíření koronaviru.

Děkuji za poskytnutí dezinfekčního přípravku nám, občanům obce, a také naší firmě.

Přeji hodně zdraví a sil do dalších dní.

*Daniela Dörrová
obyvatelka Krabčic a zástupce společnosti
IQ KONSTRUKT s.r.o. Čáslavky*

poděkování

Obec pro vás dezinfekci zajistila, ale velké díky patří všem zaměstnancům obce, kteří pečlivě s velkou opatrností naplnili každou lahev dezinfekcí a pak ji jednu po druhé rozvázeli do domácností ve všech místních částech obce. Byla to opravdu mravenčí práce, celkem se rozdalo 260 ks.

Jiří Plšek

Jak probíhaly přípravy na letošní Dolany v Dolanech

Na začátku března letošního roku započaly přípravy na akci Dolany v Dolanech. Starostové a zástupci ostatních Dolan nahlédli pod pokličku příprav hostitelských Dolan. Přestože setkání pořádají Dolany u Pardubic, letošní aktiv se konal v Dolanech u Čkyně, které nemají zázemí pro konání tak velké akce, ale chtějí nám své Dolany a okolí představit. Organizaci letošních příprav měl na starost pan Stanislav Hadrava (starosta SHD). Byli jsme také velmi mile přivítáni panem starostou Čkyně, Ing. Stanislavem Chvalem. Poté následovala prohlídka této krásné podšumavské vesničky. Celý den byl ve znamení prohlídek: prohlídka návsi v Nahořanech (zde se natáčel film Trhák), či komentovaná prohlídka Hoštic u Volyně, které neodmyslitelně patří k filmu Slunce, seno a... Nemohli jsme také vynechat

chalupu Michala Tučného i s návštěvou jeho hrobu, kde se již 25 let objevují kamínky pro štěstí na kamenném klobouku. Naše cesty také vedly na ranč Šimona Pláničky. Hezkou tečkou za naším putováním bylo příjemné lidské setkání s panem režisérem Zdeňkem Troškou, který byl v té době na své chalupě a bez váhání si s námi popovídal, jako by všechny přítomné znal ze sousedství.

Po návratu do Dolan nás čekalo projednávání podrobností plánovaného setkání. Místní hasiči nám ukázali svou techniku a rozproudila se diskuze různorodého charakteru. Celodenního aktivu se zúčastnil starosta p. Jiří Plšek a zástupci našich hasičů – p. Ladislav Fúgner a p. Ladislav Karban.

Při projednávání podrobností letošního setkání nás ani nenapadlo, že se během několika dní celá země ponoří do karanténového stavu a nařízením Vlády ČR se zruší všechny akce pořádané pro lidi. **Tudíž došlo i na zrušení letošní akce Dolany v Dolanech. Budeme se ale i přesto těšit a to na příští rok, kdy se akce přesouvá do Dolan u Pardubic – v termínu 11. – 13. 6. 2021.**

text Lenka Piechová, zdroj a foto Jiří Plšek

Sběr železa

Důležitá informace pro všechny občany

SDH Čáslavky a SDH Dolany budou pořádat sběr starého železa. Termín sběru bude upřesněn později vzhledem k současnému vývoji a nařízení vlády ČR.

SDH Čáslavky a Dolany

Dočasné překladiště dřeva směrem do Krabčic

Určitě jste si všichni všimli nového velkého množství dřeva, které se nachází na levé straně u silnice směrem do Krabčic. Jedná se o dočasné překladiště dřeva, které provozuje firma FORLES s.r.o.. Firma se zabývá mimo jiné výkupem dřevní hmoty. Dřevo je zde svázeno z okolí, dále se překládá do kontejnerů, ve kterých putuje na další zpracování. Dbejte proto zvýšené bezpečnosti při cestě přes Krabčice a v okolí překladiště.

text a foto Jiří Plšek

Jak nakládat s odpady v současné době

Vážení spoluobčané,

v současné nelehké době, kdy společně bojujeme proti epidemii koronaviru (Covid-19) nesmíme zapomínat na odpovědné nakládání s domovními odpady. Chovejme se proto zodpovědně nejen sami k sobě a svému okolí, ale také ke všem lidem, kteří pro nás

zajišťují nakládání s odpady. Bez jejich práce a nasazení by nakládání s odpady nemohlo dále bezpečně a efektivně fungovat a naše obec by nezůstala čistá a bez odpadků.

Děkujeme Vám!

Marius Pedersen

Vrbové proutí k mání

Obec Dolany pro vás opět připravila vrbové proutí na velikonoční výzdobu a pletení pomlázek. Toto proutí není tak napučené, protože je ořezáno již delší dobu a lépe se zpracovává. Víím, že letos budou Velikonoce a koleda jen v kruhu rodinném, ale to neznamená, že si nemůžete uplést pomlázky na děvčata, která máte doma. Nebo je můžete využít na výzdobu svých domovů. Zaměstnanci obce je pro vás ořezali, rozdělili a rozvezli po vesnicích. V Krabčicích jsou u potoka pod lípou jako každý rok (viz obrázek). V Čáslavkách na návsi, v Dolanech u kaple a ve Svinišťanech na návsi před výdejnou obědů.

Prosím dodržujte při pohybu nařízení vlády a berte si jenom tolik, kolik spotřebujete.

text a foto Jiří Plšek

Virtuální prohlídka naší obcí

Na webových stránkách Obce se před časem objevila v hlavní nabídce nová aplikace, kterou není od věci představit. Jedná se o virtuální prohlídku obce, kde si z pohodlí domova můžete prohlédnout své nejbližší okolí. Prohlídka okolních obcí zajistí pohladí po duši jak velké, tak i malé. Můžete smysluplně využít čas se svou rodinou a blízkými, procestovat kousek známé

krajiny z ptáčích perspektivy i nahlédnout např. do interiéru dolanské kaple. Virtuální prohlídka je příjemným zpestřením pro každého.

text Lenka Piechová (zdroj Jiří Plšek)

Naši jubilanti

V roce 2020 jsou mezi námi další oslaven-
ci a jubilanti.

Hned v lednu oslavil své krásné 85. na-
rozeniny pan **Josef Brusnický** z Čáslavek.

V únoru se slavilo v Dolanech, kde pan
Stanislav Fendrych oslavil své 75. naroze-
niny a paní **Beranová** už 90. narozeniny.

V březnu byla sláva u paní **Vilhemíny
Rusínové**, která měla 80. narozeniny.

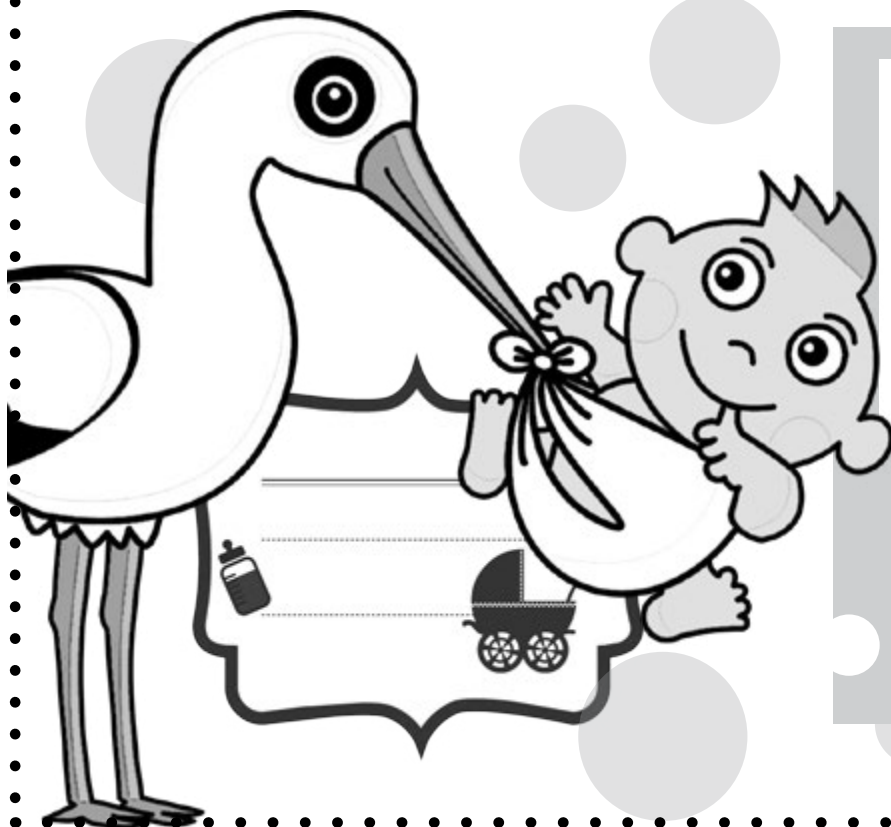
Všem oslavenčům moc gratulujeme a pře-
jeme pevné zdraví, spokojenost a štěstí.

Hlavně v dnešní době přeji všem obča-
nům pevné zdraví a hodně pevné nervy.

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

Informace k chystanému vítání občánků

Vítání občánků zajisté
proběhne, ale díky mo-
mentální situaci se však
s největší pravděpodob-
ností posune až na pod-
zim. Určitě dáme všem
vědět, protože uvítání
těch nejmladších si ne-
necháme ujít.

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

Okamžiky minulé ožívají v přítomnosti

Lidská společnost byla již několikrát během svého vývoje zkoušena tak jako teď ta naše. Lidé se potýkali odjakživa s nemocemi a samotná ukázka, kterou vám níže představujeme, reaguje na dobu, kdy byla Evropa zasažena několikrát morovými ranami a ty se nevyhnuly ani naší zemi. Vnitřní monolog

jednoho morového doktora se snažila zachytit studentka náhodského gymnázia. Syrovost, s jakou studentka sáhla do myšlenek tehdejšího doktora, je až neuvěřitelná a mrazivá. Posuďte sami a nebudete se mýlit, když vás při čtení napadne spojitost se současnou přítomností, jež otrásá celým světem...tak jako tehdy.

text Lenka Piechová

Na boží zásah bylo pozdě...

Vzpomínám si na to, jak lidé uhýbali pohledem, jak brali děcka do náručí a kvapně za sebou zavírali dveře, když jsem poprvé do vsi vkročil. Já jen ale potvrdil to, co už všichni dávno věděli.

Černá smrt jim šlapala na paty. Skřípala spáry po dveřích, které pro ni byly jak z papíru, ani zabouchnuté okenice ji nezastavily. Ve vedlejší městečce mor propukl před dvěma týdny a byla to jen otázka času, kdy uslyším o horečkách, odporně páchnoucích hnisavých vředech a opuchlých tvářích ubožáků z vedlejších dědin.

Mistr nás z Prahy vyslal devět, třebaže věděl, že naše pomoc nebude stačit. Všichni jsme věděli, že nás, medicusů, spasitelů lidských životů bude málo! Lidé umírali příliš rychle, nemoc byla příliš podlá.

Rozezněl se zvon. Já vztáhl ruku ke krku a stiskl v prstech stříbrný kříž, ale spíš jen ze zvyku. Na boží zásah už je pozdě. Modlí se král, modlí se pán, modlí se kmán. I chudák, ten nejposlednější z posledních, chce žít! Zvony odbijí ještě dvakrát, možná třikrát, a pak přestanou bít docela...Bude až příliš mrtvých na to, aby zvoník každého provázal k nebeské bráně. Bude až příliš mrtvých na bohoslužby, na pohřby, na loučení. Můj pane, na boží zásah už je pozdě.

Ale já věděl, jak se dá nákaze zamezit. Mistr tvrdil, že mé praktiky jsou sadistické. A já s ním nemohl nesouhlasit. Čechy ale čeká tuhá zima. Pokud nezakročíme tvrdě, nikdo se jara nedožije.

A tak tu teď stojím na zasněžené návsi a hledím škvírou mezi prkny do domu zesnulého. Přikrytý bílým plátnem leží na posteli, u něho klečíc pláče jeho žena a dcery. Nemají tušení o osudu, který je čeká - o osudu stejně žalostném, snad o něco rychlejším a méně bolestivém.

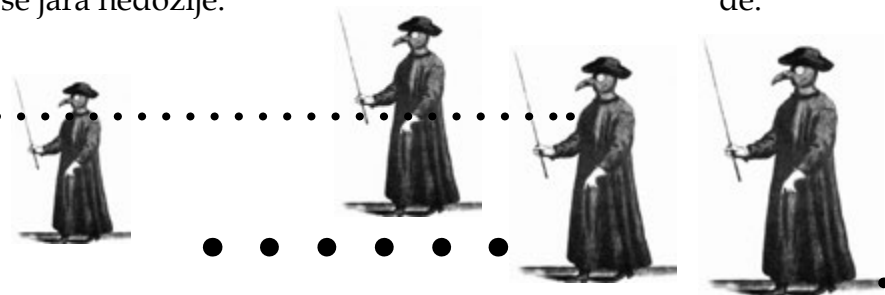
A když zatloukám poslední hřebík na dveřích, začne se ozývat první křik. Raději ustoupím, ale zrak neodvracím.

Na návsi jsem sám. Nikdo sousedům neběží na pomoc. Všichni vědí, že některým už není pomoci a nezbývá jim nic jiného než se modlit, aby právě oni nebyli těmi dalšími, dalšími na řadě...

Oni ještě nevědí, že na boží zásah je už pozdě. Nikdo ze sousedů se neodvažuje jít proti morovému doktorovi.

A tak na návsi stojím sám, v kulatých sklech se mi odráží plameny a bezděčně se dotýkám drobného kříže. Víím, že na boží zásah je už pozdě.

*text Karolína Hrubá
(studentka oktávy Jiráskova gymnázia
v Náchodě)
a Blanka Dvořáčková*

Během několika chvil se nám všem převrátil život

Dívám se do kalendáře, abych se přesvědčila o tom, že život se nám všem obrátil vzhůru nohama právě na začátku března. Vím to úplně přesně, protože jsem si vyznačila černým puntíkem den, kdy se to vše změnilo. Bylo to 10. března - úterý, které nezapomene nikdo z nás. O několik dní později společnost utichla, lidé se uchýlili do svých domovů, během několika následujících dní zahalili do roušek a ulice se staly tichým svědkem nebývalé proměny. A nám v kalendáři začaly přibývat černé puntíky na znamení změn a s nimi se den v týdnu stal anonymní a bylo jedno, zda venku svítí slunko či prší, zda je první pracovní den v týdnu nebo víkend. Ulice za okny, kde bydlíme, ztratila své tempo, auta, na která naši kluci denně hledí, se vytratila a křik dětí jdoucích do školy ustal. Najednou se objevil propastný rozdíl mezi tím, co se odehrává před okny a za okny. Bylo to jako být v pasti, chycen do sítí. V tu chvíli jsem si vzpomněla na své rodiče, kteří bydlí v domečku se zahradou, kde člověk může vždycky vyběhnout ven a ožít. Načerpát energii ze sluníčka, jen tak se projít po zahradě nebo pozdravit pobíhajícího čtyřno-

hého kamaráda. Tady jsem však byla doma v městské zástavbě, s jedním malým dvořečkem v domě, který se stal na dlouhé dny a týdny útočištěm všech her našich synů. Nejvíce nám v těch prvních dnech chybělo a stále chybí vyjít jen tak ven, na hřiště, na kolo...na to, na co jsme byli vždycky zvyklí. A nikdy nás nenapadlo, že bychom o takovou „samozřejmost“ mohli přijít. Tak moc je člověk bláhový, že ho nenapadlo, jak se všechno rázem kolem nás změní. A už vůbec si na začátku nedokázal představit, že zůstane sám či s nejbližší rodinou bez prarodičů, přátel a kamarádů. Bez vazeb, které utváří pouta mezi lidmi a my všichni je ke svému životu potřebujeme.

Jak šel den po dni, doma jsme poslouchali bedlivě rádio - tedy spíš já (kluci jsou ještě malí a můj muž všechny události snáší lépe než-li já), abychom se dozvěděli, co bude dál. Jak budou vypadat další dny, co nás čeká a nemine. Nejistota mi nahání husí kůži a s jehlou v ruce při šití první roušky se mi trochu tají dech. Jak to proboha zvládneme být celý den zavřeni doma a jak dlouho? První černé myšlenky se během několika dní zase rozplynuly, u nás doma započala akce nazvaná dětský pokoj a dalších několik dní jsme se všichni i s kluky ponořili do světa malování a stěhování. Kluci během karantény získali krásný útulný prostor pro společnou hru a my pocít, že jsme zvládli něco, co bylo v plánu až mnohem později. Takže hle, jedna pozitivní věc - člověk zjistil, že se může (musí) věnovat i věcem, které odkládal. Na druhou stranu díky běžné naší realitě s malými dětmi, které nejsou ještě školou povinni, se nám běžný den tolik nezměnil. Byl stále scvrknutý do časového rámce - dopolední hraní - jídlo - odpočinek

Uběhlo pár dalších dnů...

- jídlo - hraní - odpočinek - a to vše za zdmi jednoho vinohradského bytového domu. Jen zmizel pobyt venku bez roušky a návštěvy babiček a dědečka.

Uběhlo dalších pár dnů a týdnů, přibylo puntíků v kalendáři, našitých roušek a pár vrásek na čele. Během karantény a zpoza roušek chodí lidé po ulicích ještě více zahaleni, nestačí jen rouška, ale i kapuce kryje to poslední, co z člověka zbývá. V obchodech se občas vykoupe to či ono, ulicí projede blikající sanitka a z ní vystoupí muži v ochranných oblecích s maskou na obličej. Rádio a další internetové zpravodajství raději necháváme vypnuté, neustálé nepřeborné množství informací jen člověka vystraší a myslím, že to nepotřebujeme nikdo. Snažíme se přizpůsobit situaci a nařízením, které jsou vyhlášovány. Bere me to vše zodpovědně a ve skrytu duše doufáme, že nejsme jediní, kdo takhle smýšlejí. V hlavě mi také během těchto dní probíhá mnoho věcí, do kterých bych se s vervou pustila, kdybych...kdybych měla šicí stroj, tak šiji

a šiji roušky...kdybych mohla, tak se vrhnu do jakékoliv pomoci, kdyby kdyby. I v našem domě si lidé pomáhají, šijí se roušky pro ostatní v domě, nabízí se pomoc pro seniory. Ale jsem máma na plný úvazek a to je sakra záslužná věc a to mi musí stačit, tím mé hrdinství končí. Můžu se jen hluboce sklonit před všemi, kteří denně bojují v nemocnicích, kteří nasazují životy, aby zachránili nás lidi na celém světě. Poděkovat všem, kteří šijí roušky i těm, kteří se snaží nenechat na holičkách ostatní. Všechny dobrovolné aktivity a sbírky, jež zaplavují internet a tisk dokazují, že nám situace není lhostejná a že chceme pomáhat. Vytvářejí tak protipól všem negativním a smutným zprávám, které bohužel s aktuální situací souvisí. Některý den je zahalen černým mrakem a ten je další den nahrazen sluníčkem. Psychika člověka pracuje, ať chceme nebo ne. Vše špatné je ale pro něco dobré. Neustálý shon a rychlé tempo jsme nyní vyměnili za dny, které se zpomalily, člověka zarazily a nechaly dost zhluboka nadechnout. A co dál? Využít čas na regeneraci a zamyšlení. Nepodléhat skepsi, i když to není snadné. My čtyři doma si přejeme, aby se nám život vrátil alespoň do podobných kolejí a mohli jsme si užívat sami sebe venku, v místech, kde nám je dobře a s lidmi, s kterými nám je hezky.

text a foto Lenka Piechová

my to zládneme!

Babičko, nepřijedu aneb je nám třeba úsměvu

Jsem babičkou tří vnučat. A jako správná babička se vždy těším, až přijedou na celý víkend nebo na prázdniny. Ať již prázdniny týdenní nebo ty letní. Dva dny před jejich příjezdem vyvětrám jejich pokoj, když dovolí počasí, vynesu na slunce deky a polštáře. Zkontroluji, zda jim v koupelně nechybí mýdlo nebo zubní pasta, připravím čisté ručníky... Po nákupu většího množství potravin se můj manžel postaví k plotně. Miluje totiž vaření a že je vynikající kuchař, to ví celá naše vesnice a paní učitelky v mateřských školách, které navštěvovali moji dva starší vnuci. Já se zatím dám do pečení. Tak to máme s manželem rozdělené. Dva pekáče obrovských, pravých, dobře vykonutých babiččiných buchet s tvarohem (na které jsem mimochodem pyšná) a velký tác koláčů, to je velká dobrota pro mé dospělé děti i pro ty malé...

A pak přišla informace z médií: Nouzový stav. Nejezdit, neohrožovat sebe a staré rodiče! Jsme disciplinováni. Moje rouška chrání tebe a tvoje rouška chrání mně! Jsme disciplinováni. Myjeme si důkladně ruce mýdlem celých 30 sekund, používáme dezinfekci... Jsem společenský člověk a chybí mi sociální kontakt s lidmi, chybí mi moje vnučata... A pak se ozve mobil a moje téměř tříletá vnučka povídá a povídá... Asi je po mně tak upovídaná. Závěr našeho rozhovoru: „Babičko, nepřijedu. Je vir. Vir je hajzl!“ Rozesmála jsem se! A jako by čarovným proutkem ze mně spadla tíseň i smutek. A když se ke mně zase budou pomalu plížit a snažit se usadit v mé duši, v mém mozku a v mém srdci, řeknu si: „Vir je hajzl!“ Věřte mi, pomáhá to! Zkuste si to ve chvílích, kdy vám nebude zrovna dobře, říct také. Věřte mi, pomáhá to! Je nám třeba úsměvu!

*text Blanka Dvořáčková
foto Adriana Jarkovská*

je nám
třeba
úsměvu!

Příležitost k nádechu

V posledních dnech a týdnech se naše běžná denní realita zásadním způsobem změnila. Tato změna zasáhla do všech vrstev života, do každé rodiny. Příčinou této změny jsou opatření zavedená v důsledku epidemie Covid19, jak všichni víme. Možná se některá opatření mohou zdát náročná, jejich dodržování může být spojeno s naštváním, pocitem omezení, nejistotou a strachem. Negativních dopadů bude mít současná situace jistě dost. O těch se dozvíme z médií a některá bohužel cítíme a ještě pocítíme i na vlastní kůži. Pojďme se ale na stav, ve kterém jsme se ocitli, podívat i jinou optikou.

Byli jsme zvyklí na spoustu aktivit v poměrně širokém prostoru. Létat po světě, jezdit po Evropě, každý den sedat do auta, neustále se přesouvat. Každý jsme se ráno rozutekli do jiných prostorů, do školy, do zaměstnání. Vysokou hodnotou se zdála být rychlost, flexibilita. Teď, když se tato hodnota razantně změnila, můžeme vydechnout.

příležitost

nadechnout

A také se hodně zhluboka, pomalu a klidně nadechnout. Omezením společenských akcí, uzavřením nákupních galerií jsme získali příležitost. Příležitost k zastavení, předvelikonočnímu rozjímání, návratu do svých domovů i do přírody. Dočasné omezení návštěv může kupříkladu vést k uvědomění si, jak jsou pro nás i členové širší rodiny důležité. Může to ale být třeba i příležitost seznámit sebe a naše blízké s novými technologiemi, využívat nové způsoby komunikace. A být třeba i někomu užiteční. Jak dlouho jsme nenabídlí udělat nákup starším lidem, ať už z rodiny, či mimo ni. Kdy jindy si uvědomit, jak je důležité obyčejné zdraví?

Pojďme se vrátit do prostoru, který byl běžný pro naše předky. Na zahrady, do polí, na louky. Kdy jindy si můžeme tak užívat probouzející přírody? Život na venkově má svoje výhody - velká část našich obyvatel má svou uzavřenou zahrádku či dvorek a stačí udělat pár kroků a jsme uprostřed polí, luk, u řeky, na kopci. Pojďme zase jen chodit, běhat po svých! Užívejme si objevování zdánlivě malých a zdánlivě poznaných míst za humny, s dětmi, s prarodiči, s našimi nejbližšími. Ačkoli se může zdát, že už své okolí dobře známe, věřím, že je stále co objevovat. Určitě stojí za návštěvu tajemný smírčí kříž v lesích nad Časlavkami. Až ho najdete, zastavte se a objevte jeho tajemství. Dále stojí za to navštívit zdymadlo na Úpě pod Svinišťany u Doubravice a prohlídka míst, kde se v 80. letech zaplavovala luka. Z Krabčic je možno se vydat směrem na Za-

Cestou necestou - známou i neznámou

ječí až na Platmlýn s rybníkem a vrátit se lučním úvozem, který od Platmlýnu vede směrem k Střeziměřicím, pak zpět po cestě do Krabčic. Zajít si můžete z Dolan do lesa nad hříštěm a najít místa, které již nepoznáte, protože jej pamatujete jinak. V tomto lese najdete spoustu krásných míst, ze kterých dohlédnete jak do Krabčic, tak do Běluně. Dbejte ale stále na nařízení vlády a při setkávání kolemjdoucích mějte zakrytá ústa a nos rouškou či šátkem. Ale ani to vám nemusí zkazit krásnou procházku z navštívených míst.

Ps.: Víím, že (i v naší obci) je spousta lidí, těch v tzv. první linii, kteří se nemohou zastavit a vydechnout si jako my ostatní. Těmto lidem chci za nás za všechny poděkovat a vyjádřit vděčnost! Vííme o vás! Děkujeme!!!!

*text Lucie Kudrnáčová
zdroj - místa v okolí: Jiří Plšek
foto Marek Plšek*

Jarní vycházka aneb poznej, co kvete ve tvém okolí

Stačí vyjít ven, na náves, do parku nebo k Úpě. Toulat se přírodou, tak jak nám to nařízení vlády umožňuje. Říkáte si kam jít na procházku? Vždyť to kolem své vesnice znáte? Jste na omylu, příroda je kouzelnice a umí se proměnit k nepoznání i v našich končinách, které důvěrně známe. Ukažte dětem krásné jarní kvítí, které rozsvítilo zelený travnatý koberec všemi barvami – poznávejte – vyhledávejte – pojmenovávejte. Zahrajte si pexeso z obrázků kytiček, které rostou na vašich trávnících. Vykouknou na vás plazící se žluté orseje jarní, sedmikrásky chudobky nebo fialové černohlávky obecné či zběhovce lesní. Určitě si přičuchnete k violce vonné tak jako pokaždé v dětství nebo se vám při pohledu na první pampeřičky vybaví věnečky, kterými se zdobila děvčata. Cestou na luka určitě najdete dymnivky duté. Jejich bílé a fialové květy bohatě zdobí naše lužní lesy u tůní či řek, třeba Úpy. Pozdravíte pyšně stojící petrklíče neboli prvosenky jarní. Spousta bílých květů sasaneček jak perly zdobí rašící travu.

A to vše máte hned u nosu, nemusíte do muzeí a botanických zahrad. Stačí vyjít ven na vzduch. A slunce navodí atmosféru pohody a radosti. K tomu vám budou zpívat vábivé písně ptáci, kteří se probudili do jara jako každý rok. Nic se pro přírodu nemění, vše je stejné. Řeka odnáší vodu z tajícího krkonošského sněhu směr moře. A je jí jedno nějaký vir. Vy můžete být toho všeho součástí, stačí se jen rozhlédnout, co krásy máme hned za vesnicí.

V Časáčku na str. 31 objevíte barevnou přílohu v podobě krásně barevných květin, které na vás čekají v přírodě. Tak neváhejte a běžte poznávat jarní květena a při cestách klidně foťte. Na vaše úlovky se budeme těšit.

*text Lenka Piechová (zdroj Jiří Plšek)
foto Marek Plšek (str. 31/ Marek Plšek, wikipedia)*

procházka

Na Štědrý den stál na svinišťanské návsi sněhulák

Štědrý den a Vánoce opět „na blátě.“ Navzdory tomu, že na zemi neležel ani slabý poprašek sněhu a nostalgicky jsme při procházce vzpomínali na pravé zimy v dobách minulých, na svinišťanské návsi věřte - nevěřte stál sněhulák! Potěšil malé i velké, krasavec jeden! Svinišťanský sněhulák neroztaje a bude se na nás usmívat celé zimní období. Na bílém těle ze dvou dřevěných kol mu nechybí černé knoflíky, na malé kulaté dřevěné hlavě sedí fešácká čepice. Obličejí dominuje červený nos a šibalské oči. Tohoto kamaráda všem pro radost vyrobil a na návěs umístil pan Pavel Andrejs, kterému děkujeme!

*text Blanka Dvořáčková
foto Lenka Piechová*

Tradiční svinišťanský košť pálenky

se konal 28. prosince od 18 hodin v místní chauloupe. Vstupenku na tuto akci, která byla současně loučením se s rokem 2019, představovalo 5 kousků vánočního cukroví a recitace básničky. Jedenáct vzorků pálenky degustovalo třicet přítomných. První tři vítězové obdrželi pěknou cenu v podobě sklenice utopenců a dvou klobás. Ale i ostatní soutěžící byli odměněni drobnými cenami. Večer se vydařil. A výsledek svinišťanského košťu?

1. místo
Věra Slezáková
slivovice – 141 bodů

2. místo
Jan Vít
bluma – 129 bodů

3. místo
Ladislav Dvořáček
slivovice – 120 bodů

Vítězům blahopřejeme a těšíme se na další ročník košťu v prosinci 2020!

*text Blanka Dvořáčková
foto Ladislav Dvořáček*

Novoroční Vejšlap

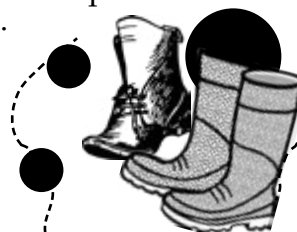
Slunečné počasí, bezvětří, teplota kolem nuly a bláto na cestách šikovně přimrzlé. Premiérový novoroční Vejšlap po místních částech Dolan snad ani nemohly provázet lepší podmínky.

U dolanské sokolovny se na Nový rok sešlo skoro 40 účastníků, převážně z Dolan a Svinišťan. Hlavní organizátor Libor Veinfurter připravil pro malé i velké výletníky teplý mošt, medovinu a voňavý svařák. Pak už se průvod s několika čtyřnohými kamarády vydal přes les do Krabčic, kde byla na návsi další občerstvovací stanice. Odtud výletníci zase vystoupali do lesa a zamířili směrem na Ovčín. Další občerstvení pod Sebučí připravil Kamil Richter, mošt a svařené víno z jeho kotlíku zavěšeného na trojnožce nad ohněm chutnalo skvěle! Ve Svinišťanech už se všichni těšili do Chaloupky, kde účastníci akce chvíli poseděli, dali si něco na zub a zase vyrazili do terénu. Návrat do Dolan provázal krásný západ Slunce, který přímo vybízel ke společným fotografiím. „Děkuji všem za poměrně hojnou účast na letošním novoročním Vejšlapu. Počasí nám vyšlo parádně, trasa byla pěkná, na zastávkách vše fungovalo na jedničku, ale i tak je na příští rok co vylepšovat. Proto věřím, že se za rok na Vejšlapu sejdem v hojném počtu a uděláme opět něco pro naše zdraví,“ přeje si pořadatel Libor Veinfurter z neformálního spolku Dolany v akci. „Moc se mi tady líbilo. Během Vejšlapu jsem si prošla místa, na kterých jsem dlouho nebyla. Jsou to místa, kde jsem vyrůstala, kde jsem si kdysi jako dítě hrála. Taky jsem ráda, že jsem během akce mohla poznat nové mladé lidi. Každopádně by mohlo být zaděláno na hezkou tradi-

ci,“ přeje si Vlasta Malá, která na akci reprezentovala Čáslavky. „Bylo to super, zkrátka parádní akce. Klidně to mohlo být delší, ale i tak jsem spokojený. Za rok určitě půjdeme zase,“ nešetří chválou ani zastupitel obce a svinišťanský podnikatel Honza Hampl.

Malé shrnutí na závěr – účastníci strávili na čerstvém vzduchu i s přestávkami skoro 4 hodiny, ušli bezmála 11 kilometrů a viděli mimo jiné ovečky, koně nebo lišky. Všichni obětaví pořadatelé zaslouží velkou pochvalu.

text a foto Petr Zálíš

Masopustní zabíjačka ve Sviníšťanech

se stává již tradicí. Nebylo tomu jinak ani v letošním kalendářním roce. V sobotu 15. února ráno začali dobrovolníci s přípravami. Pod čtyřmi kotli vody se zatopilo, aby se s příchodem řezníka mohlo začít vařit maso a horká „prdeláčka“ a ovárek tak byly včas v chaloupce na stole. Hosté si mohli v průběhu dne pochutnat na výtečném prejtu a kroupách. K obojímu bylo podáváno chutné kysané zelí a nakládané okurky. K ovárku potom čerstvě nastrouhaný křen s hořčicí. Přílohou byl chléb. Nechyběly ani tradiční jitrničky a tlačěnka. Osmdesát hostů si pochutnalo na zabíjačkových výrobcích mistra řezníka pana Šrajbra. Ke kávě se podávalo sladké, které napekly místní ženy. U masopustních hodů vydrželi někteří hosté u dobrého piva v chaloupce do večerních hodin.

Za zorganizování masopustní zabíjačky děkujeme místním hasičům, za práci patří poděkování i dobrovolníkům, kteří nejsou členy DSH.

*text Blanka Dvořáčková
foto Jan Vít*

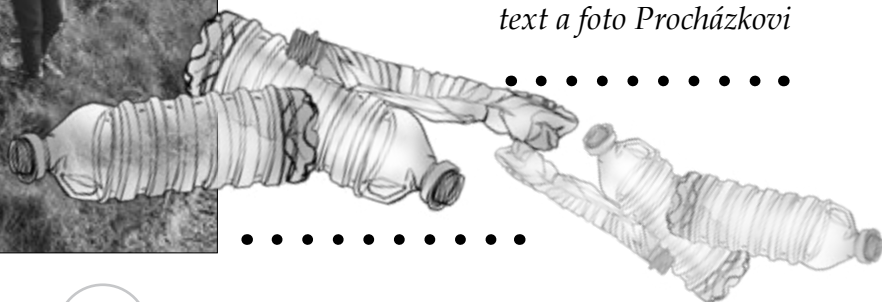

V Krabčicích se pustili do jarního úklidu

Ani současná situace nás neodradila a dle původního plánu jsme v sobotu 4. dubna v rámci zdravotní procházky vyrazili na jarní úklid. Jako každý rok jsme uklidili "naši" trasu od konce vesnice po váhu a nasbírali čtyři plně pytle odpadu.

text a foto Procházekovi

Ruce k dílu přidaly tři krabčické rodiny

Dnešní slunečné dopoledne jsme strávili bohuľibou činností, a to úklidem jedné ze silnic vedoucí z Krabčic směr Vlčkovice. Na to, že se jedná o celkem krátký tří kilometrový úsek, se člověk nestačí divit, jaké množství odpadků najde. Ale pocit je příjemný, příkopy čisté a děti motivované odpadky vřazovat do košů. Krásné jaro Všem.

text a foto Michaela Košťálová s Matyášem a Nellynkou

•••••
• Také naše rodina se zapojila do úklidu, i když se společná akce nekonala. V nedělním odpoledni jsme cestou od Krabčic na Běluň posbírali pět pytlů odpadků.
•••••

text Slezákovi a Kučerovi

Pamětní lípa na svinišťanské návsi

vyrostla za devatenáct let ve své monumentálnosti a kráse. Byla zasazena při příležitosti pietních vzpomínkových oslav 200. výročí narození národního buditele F. J. Smetany. Svinišťanský rodák věnoval celé své životní úsilí a práci vlasti, národnímu jazyku, vzdělávání mládeže i dospělých. Je autorem knih jazykovědných, literárních, dějepisných, psychologických, své vědomosti a zkušenosti publikoval v odborných učebnicích fyziky a astronomie. Jeho vlastivědná, vědecká a učitelská práce je spojena s Plzní. Západočeská univerzita, národní astronomická společnost a historikové si váží práce a odkazu F. J. Smetany.

Na svého rodáka obyvatelé Svinišťan byli vždy hrdi. Již v roce 1883 na domě čp. 16 proběhlo slavnostní odhalení pamětní desky věnované F. J. Smetanovi. Obecní zastupitelstvo Svinišťan spolu s místním sborem dobrovolných hasičů, osvětovou komisí a ochotnickým spolkem se v červenci 1935 zasloužilo o odhalení Smetanova pomníku s bustou z dílny akademického sochaře Aloise Suka. Pomník a jeho prostranství je pečlivě udržováno zaměstnanci Obce. Na konci loňského kalendářního roku proběhly úpravy prostranství. Ty byly dokončeny letos na jaře.

Děkuji představitelům a zaměstnancům Obce za zájem a péči, kterou věnují památce na našeho významného rodáka. I jejich zásluhou je odkaz národního buditele Františka Josefa Smetany stále živý.

*text Blanka Dvořáčková
foto Jiří Plšek*

Divadelní ples roku 2020

Poslední únorovou sobotu se sál kulturního domu v Dolanech rozzářil barvami. Každoroční, již legendární, dolanský maškarní ples byl opět úžasnou podívanou. Je skvělé, jak i dospělí umějí být kreativní, na tomto plese se fantazii opravdu meze nekladou. Taneční sál se zaplnil kupříkladu hlasitě bečícím stádem oveček, po parketu svištěli tažní psi zapřažení do musherského povozu na lyžích, i se svým musherem, své pomalé taneční kreace předváděla skupinka seniorů o holích, s tlustými brýlemi, Morticia a Gomez Addamsovi zase vykroužili na parketě smyslné tango. Famózní nápad byly masky – kadíbudky. Někteří provedení musela být velmi náročná, autoři masek tím jistě strávili spoustu času a přemýšlení.

Dechberoucí adrenalinová show

V průběhu večera nám předvedl dechberoucí, adrenalinem nadupanou podívanou cykloakrobat Tomáš „Žoržo“ Eibl. Představení to bylo velkolepé. Tomáš svou biketrial show (jak se tato sportovní disciplína nazývá) překvapil určitě každého diváka. Sám si během triků celou show moderoval, pokládal si na zem účastníky plesu, aby mezi ně na milimetr přesně vjížděl, či přes ně přeskakoval na svém kole. Mnohdy měl člověk dojem, že to přece nemůže zastavit, že na svou „oběť“ musí vjet, ale nikdy se tak nestalo. Tento biker má své kolo totiž perfektně pod kontrolou. Ne nadarmo patří mezi špičku v ČR a na Mistrovství Evropy získal místo v první desítce.

Kolem půlnoci proběhlo vyhlášení nejlepších masek. Posuzováno bylo několik kategorií a vítězové si ocenění určitě zasloužili. Není totiž samozřejmé, aby lidé pro jeden večer v roce někdy i celé týdny vymýšleli, sháněli materiál a věnovali se náročné přípravě masek. Je taky potřeba ocenit realizační tým celého plesu, výzdobu, úklid, přípravu a obsluhu baru i kuchyně. Bez nich bychom si to neměli šanci užít tak, jak jsme si to užili – tedy opět úžasně a nezapomenutelně! Díky!

text Lucie Kudrnáčová, foto Petr Ludvík

Dětský karneval u Šmoulů

První březnovou nedělí proběhl v Kulturním domě v Dolanech tradiční dětský karneval. Členové kmene Tate Osmaka připravili příjemné prostředí, vyzdobili sál i pódium a vytřeli parkety. Poté se sál proměnil v šmoulí vesnici i s pohádkovým domečkem. V kostýmech Šmoulů jsme se postarali o pobavení dětí a jejich zapojení do soutěží i tance. Jako každý rok se s doprovodem rodičů i prarodičů sešlo mnoho rozmanitých kostýmů. Při rozřazovací hře všechny masky obdržely slosovací lístek na pěkné ceny a balónek vytvarovaný šikovným kouzelníkem. Ten se během svého vystoupení postaral o kouzla a čáry. Karnevalem zněla veselá hudba a děti se úžasně bavily. Občerstvení zajistili členové Divadelního spolku Dolany. Úsměvy na tvářích odcházejících dětí i rodičů byly důkazem, že se akce vydařila.

text Sabča Mistrová, foto Marek Plšek

PS: Náčelník Waštélaka - Taťka šmoula děkuje všem členům kmene Tate Osmaka (alias Šmoulům) za výbornou spolupráci a skvělý přístup k dětem.

Dolanský fotbal slaví 50 let, oslavy možná oddálí pandemie

Dolanský fotbal letos oslaví 50 let existence. V sobotu 27. června se měly na hřišti konat velké oslavy jubilea. Přípravoval se pestrý program pro širokou veřejnost zaměřený na malé i velké. Už od rána se měl hrát tradiční turnaj starých gard o pohár TJ Dolany. Zlatým hřebem měl být odpolední fotbalový zápas a následné kulturní vystoupení party herců, zpěváků a fotbalových osobností z Arabela Teamu. Podmiňovací způsob volíme záměrně, do našich plánů tvrdě zasáhla pandemie koronaviru a s ní související vládní opatření.

Je velmi pravděpodobné, že se akce nebude moci v uvedeném termínu uskutečnit. Uvažujeme o jejím přesunu na příhodnější čas. Sledujte pozorně stránky www.tjdolany.net nebo facebookový profil oddílu, kam dáváme aktuální informace.

Láďa Šrajbr. Jeho svěřenci mají jasný cíl, po roce se chtějí vrátit do okresního přeboru. V okresní soutěži jsou zatím druzí, na vedoucí Polici B ztrácejí bod. Zbývající část soutěže je ale kvůli virové nákaze nejistá, může se také stát, že se na jaře už nebude hrát vůbec. Tělovýchovná jednotka Dolany čeká na verdikt fotbalového svazu.

text Petr Zálíš

zpátky do kronik

V 19. století malí „binováči“ ve Sviništanech vstávali časně ráno

„Časně ráno v pondělí velikonoční již o 4 hodinách vyběhali z domů „binováči“ chlápce malí s uzlíkem pro vejce a koledu, tloukli lidem na dvěře stavení zpívající: „Mé srdce jediné probud' mě včas, dejte mi vajíčko, já přijdu zas! Dejte mi červené nebo bílé, však vám slepička snese jiné - na peci v koutku na zlatém proutku, pěkně bílé!“ Hospodyně vstala majíc na ošatce připravené malované vejce i perníková srdce, panáky aj. rozdávala arci tak, aby zámožnějším neb známým dala něco lepšího, k. p. velikého perníkového koně nebo panáka. Chudé děti, zvláště neznámé z jiných obcí, dostávaly po krejcaru, nebo koláče a buchty.

Toto „binování“ trvalo od časného rána až do 10 hodin, než se šlo do Třebešova „na velkou,“ kde bývala slavná ligur. instrum. mše na kůru se zpěvem při ofertorium...

text Blanka Dvořáčková

Zdroj: Kafka, J.: Pamětní kniha katastrální obce Sviništan-ské 1900 - 1950, str.55

Tady jsem doma

Cesty a návraty. Návraty se ve vzpomínkách přeměnily v návraty hmatatelné, skutečné. Tiše a v soukromí list za listem obracíš vzpomínky až na samý okraj svého dětství. Tolik let jsi nosil ve svém srdci náves se starou lípou a rybníkem, který byl kdysi rájem husí. Dnes se stal rájem nasazených kapříků, venkovských výskajících kluků a střapatých čtyřnohých a věrných českých ořechů. Tolik let jsi nosil ve svém srdci vůni rozkvetlých ovocných sadů, kde v hrobech odpočívají padlí vojáci z šestašedesáté. Tolik let jsi nosil ve svém srdci zátočiny Úpy a její splav. Jak bylo báječné brouzdat v mokřinách lýtka oblečená v pleskající luční trávu! Dubiny a mokřiny jsou dávno vysušeny, náhony sceleny a cesta k říčnímu splavu rozorána. Úpa však tiše a zádumčivě dlouhá desetiletí plyne k Jaroměři a vypráví svoji pověst o žhavém muži v luční dubině „U Spropadenky.“

Cesty a návraty. Je nedělní odpoledne, den odpočinku od práce venkovského člověka. Je nedělní odpoledne jako před desítkami a desítkami let. Jen dívky na návsi nezpívají líbezně tesklivé písničky jako v době dětství malého chlapce Františka Smetany před více než dvěma staletími.

Uprostřed jarní přírody dominuje vesnici někdejší panský ovčín. Pečlivě vyčištěná okna tří domácností mrkají v jarním slunečním světle dolů k jabloňové aleji. Udržovaná travnatá cesta mezi stromy směřuje k silnici. V těchto místech na někdejší císařské silnici místní usedlíci v červnu 1862 postavili zelení a květy zdobenou slavobránu, aby na samé hranici náchodského panství přivítali prince Viléma Schamburka - Lippe s princeznou Bathildou z Anhaltu. Krajina a příroda chce důvěrně vyprávět o tom „zločinném mordu,“ který se stal u této císařské cesty před více jak sto lety. Usedáš pod staříčkou rozkvetlou jabloň, která se nechce vzdát práva na život. Tak příjemně jsi ukolébán její vůní a šepotem jejích květů, že nevnímáš pestrou šňůru aut a zvuk klaksonů, když některý z řidičů má více než na spěch.

Cesty a návraty. Jsi zpátky. A víš, že tady je tvůj domov, ať již budeš žít kdekoliv. A víš, že stále budou chodit svinišťanské děti na pomlázku dům od domu až na kopec k obyvatelům bývalého ovčína a tichou kaštanovou alejí dolů na Sebuč. Víš, že tak je to správné. Vždyť tady jsi doma. Navždy.

text Blanka Dvořáčková, foto Jiří Plšek

„Byla krásná až to k víře není...“ (F. Halas: Naše paní Božena Němcová)

4. února jsme si připomněli 200. výročí narození velké české spisovatelky Boženy Němcové. Kulturní veřejnost včetně médií věnovala této velké ženě našeho národa, která žila v polovině 19. století, značnou pozornost. Celý tento kalendářní rok by se nesl v duchu pietních vzpomínek věnovaných právě jí coby vlastence, spisovatelce, špičce česko - slovenských bratrských vzájemných vztahů. Bohužel, v současných problémech celého světa spojených s nebezpečím nákazy koronaviru logicky umlkla divadla, knihovny, školy, nakladatelství... Uzavřelo se krásné Muzeum Boženy Němcové v České Skalici, zavřená je Stará škola, do níž pěšky chodily ratibořické děti a spolu s nimi malá Barunka Panklová. Malebné údolí se Starým bělidlem, mlýnem, zámek - letním sídlem kněžny Zaháňské - je opuštěné. Namísto proudících turistů projede po cestě k Viktorčinu splavu osamělý cyklista s ústenkou na obličej. Navzdory současné situaci nebudme pesimisty, to malebné údolíčko podle řeky Úpy, na které spisovatelka v těžkém období svého života tak často vzpomínala a do kterého zasadila děj své Babičky, nás ve své kráse očekává!

Božena Němcová byla vždy pro český národ symbolem nezdolné statečnosti a odvahy. Právě ona jako jediná vlastenka v době tvrdého Bachova absolutismu přistoupila k rakvi K. H. Borovského a na její víko položila trnovou korunu - symbol utrpení a nesvobody našeho národa. Ona i její manžel Josef Němec (za něhož byla provdána v 17 letech) byli za svého života vídeňskou vládou perzekuováni.

„Barunka ještě s panenkou si šeptá
Vřetená stromů slunce navíjí
Děvočátka se nikdo neptá
A tak vdali ji,“

F. Halas: Naše paní Božena Němcová

K Boženě Němcové se v těžkém období protektorátu vraceli básníci, aby českému národu dodali odvahy a víry v jeho budoucnost.

V roce 1940, 120 let od spisovatelčina narození, Jaroslav Seifert a František Halas vydávají básnické sbírky. Protektorátní cenzura neshledala v básních nic proti Říši. Ale český člověk pochopil, proč oba umělci opěvují nejen spisovatelčinu krásu a obracejí se právě k ní jako ke statečné vlastence. Jaroslav Seifert ve svém „Vějíři Boženy Němcové“ opěvuje nejen její krásu, ale vzývá ji jako zdroj víry, statečnosti, útěchy a odvahy, je pro něho symbolem české země a jazyka. František Halas v „Naší paní Boženě Němcové“ vyzvedá krásu české řeči a víru v budoucnost našeho národa tak, jako v ni věřila Božena Němcová. Její těžký život dodával Čechům odvahu v období německé okupace. Generace před námi si vážily hodnot, které spisovatelka vyznávala a pro které žila a trpěla. Vážme si i my jejího odkazu a díla, neboť patří do velkého kulturního dědictví našeho národa. A s úctou k jejímu odkazu jsou napsány tyto řádky a věnován prostor v Časáčku.

Portrét Boženy Němcové od J.V. Hellicha: <http://www.mistnikultura.cz/trikrat-o-bozene-nemcove>

text Blanka Dvořáčková

Jarní vyprávěnka od řeky Úpy

Byl krásný jarní den. Na lukách u řeky Úpy se ve svěžím vánku roztančila vonící zelená tráva a v ní stovky zlatohlavých krasavic pampelišek. Nastavovaly svoji žlutou krásu včelkám, aby ochutnaly medovou chuť jejich vůně. Žluťásci radostně třepotali svými hebkými křídly v dováděném vzdušném tanci. Úpa poklidně plynula od Říkova pod Doubravicí a Zvolí k Dolanům a k Jaroměři. V jejích vlnách se zrcadlilo modré nebe a občas v tůni zašplouchaly plotice, kapříci, štiky, okouni a dovádíví pstruzi vyskočili nad hladinu. Pěnovité vlny a vlnky hladily traviny, písek a bahno na dně

koryta řeky, občas zašuměly nebo zazpívaly, když se dotkly hladkého kamínku pod splavem. Na břehu v nedaleké dubině pospával žhavý mužiček. Po dlouhé zimě přijde jeho čas a se svými věrnými bludičkami naláká pocestné do Spropadenky! Již dlouhá dvě staletí plnil tento úkol a těšil se na noční písně a tanec krásných bloudících divoženek. Mužiček se nemohl dočkat návštěvy hejkala ze sebučského lesa a jeho kamaráda od Krabčic! To bude, panečku, strašení! No, nezbedné kluky a holky jen tak maličko vyleká, ale zbloudilí dospěláci dostanou co proto! Škoda, že Spropadenka za ta staletí již ztratila svoji moc a sílu! Nepoctiví, závisliví, lakotní a nepřející lidé se již nepropadnou až na samé její dno! „Jó, to bejvávalo!“ pomyslel si mužiček a vykoukl z dubiny. „Bejvávalo, bejvávalo, bejvávalo dobře...“ zanotoval si žhavý mužík a tak trochu se zasníl. „Je to již dobrých sto jedenáct let, kdy na panských lukách chlapi kosili trávu a ženy a dívky sušily

seno pro dobytek v panských stájích... A tenkrát uviděl Andulku...” Andulka byla veselá copatá holka krev a mlíko, jak se na vesnici říkalo. Smála se, pusou od ucha k uchu, práce se nebála, hrábě jí v rukou jen kmitaly! Když s Vendulou, Madlenou, Marjánkou a Fanynkou seno shrabaly na kupy, společně se rozeběhly k vodnímu náhonu. Shodily sukně a blůzičky a jen tak v košílkách hop do vody! Ta byla příjemně chladivá a až k dubině se nesl smích a rozpustilý výskot dívek!

Žhavý mužík nepozorován přihopsal blíž a blíž a ještě blíž, ukryl se za starý dub, opatrně vykukoval a zase se schoval a opět vykoukl, vykoukl po druhé, po třetí, po desáté, zkrátka, mohl na Andulce oči nechat! To bylo, panečku, děv-

Andulko, Andulenko ...

če! Ne jako ty rozcuchané rozevláté divoženky, které si za teplých nocí smáčely bosá chodidla v Úpě, seděly na splavu a zpívaly teskné písně. Žhavý mužík jejich zpěv miloval a za hluboké noci, když do rukou vzaly lucerničky a lákaly pocestné do Spropadenky, byl přesvědčen, že bloudící divoženky jsou ta nejbáječnější ženská stvoření na světě. Dokud nespátril Andulku. Andulka přicházela s dívkami na luka i další dny seno rozhodit, obrátit, dát na řady, shrabat a navršit na kupky. Travnatá luka u Úpy jsou dlouhá a široká, Andulka a její kamarádky měly práce se sušením na dlouhé dva týdny. Žhavý muž v noci spolu s bludičkami lákal mladíky k tanci, ba často nekalého člověka zavedli až do Spropadenky, aby ho živého již nikdo nikdy nespátril. Nad rámem si v dubině zdřímá a honem maširoval co mu nožky stačily v ta místa, kde ženci kosili čerstvou trávu a dívky ji hráběmi rozhazovaly. Ukrýval se za křovinami a oči měl jen a jen pro Andulku. Poslouchal její písničku: „ Andulko šafářova, husičky nemáš doma...“

„Andulko, Andulenko, Andulinko, Anduličko...“ šeptal si žhavý mužík. Srdce mu zjihlo, očka se zamžila smutkem a dojetím. Žhavý mužíček pocítil ve svém malém srdci lásku. Marnou lásku. Byl malý, ošklivý, strašidelný žhavý mužík. „Ach Andulko, Anduličko...“ šeptal za noci u splavu jméno své milované. Už ho nic nebavilo lákat s bludičkami pocestné do Spropadenky.

Bylo po senoseči. V panském dvoře slavily dožínky. Přišlo posvícení, sychravé podzimní dny a tuhá zima. Žhavý mužík se schoval do pelíšku z listí a suché trávy v dubině. Divoženky se zabydly ve stodole u mlýna v sebučském lese. Zde přečkají zimu, než opět nastane jaro a s ním znovu radostné tance a zpěvy na lukách u řeky Úpy.

Tenkrát sluníčko hrálo a žlutí a bílí motýli poletovali nad vonícími jarními lukami. Co to mužík slyší za radostný smích, dovádívý výskot, cinkot rolniček, veselý hlas houslí a píšťaly...Jede svatba, jede, jede polní cestou lukami k Třebešovu... A mezi svatebčany nejkrásnější nevěsta Andulka... Žhavého mužíka zabořelo srdce, Ach Andulko, Anduličko..! Nevěděl ani, chudák, jak došel k tomu mohutnému dubu. Seděl a plakal. Odešel se skrýt do dubiny, to aby ho divoženky neviděly a nesmály se mu... Když přišla noc, ulomil mužík v dubině prut a vydal se nazpátek k dubu. Z plných plic zafoukal, rozžehl se oheň na špičce prutu a mužík do kůry stromu vypálil veliké srdce s písmenem Á... Ach, Andulko, Anduličko...

Žhavý mužík i tohoto jarního dne pomalu došel k letitému dubu. Rostl tam celá desetiletí, přečkal vichřice, hromy a blesky, za dlouhých sto let zestárl jako žhavý mužík. Mužík zestárl, ale jeho láska k Andulce nezestárla nikdy, jeho láska k Andulce bude trvat na věky. Neboť žhavý mužík v dubině luk u řeky Úpy bude žít další století jako jeho láska k Andulce a vzpomínky na ni.

text Blanka Dvořáčková
ilustrace, koláže Lenka Piechová

Jak nakládat s domovním odpadem v době ohrožení koronavirem?

Pokud **NEJSME NAKAŽENI** nebo v **KARANTÉNĚ** třídíme jako dosud

- maximálně snižujeme objem tříděných odpadů,
- vše sešlapáváme, aby bylo možné prodloužit frekvenci svozů,
- neodkládáme odpad mimo popelnice a kontejnery.

www.jaktridit.cz

Jak nakládat s domovním odpadem v době ohrožení koronavirem?

Pokud **JSME V KARANTÉNĚ**, dávejme veškerý odpad v zavázaných plastových pytlech **POUZE** do popelnic a kontejnerů pro **SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD**.

©

2020

Obec Dolany